

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in isserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Stolni trg št. 6. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 3.

V Ljubljani, 4. februvarja 1892.

Letnik V.

Kaj je novega po svetu?

Dné 18. januarja je umrl na *Dunaju* nadvojvoda Karol Salvator; dné 27. januarja pa je umrla vojvodinja Ludovika Bavarska, mati naše cesarice. — V *državnem zboru* so bile potrjene trgovinske pogodbe. Slovenski poslanci, ki zastopajo vinorejske kraje, glasovali so proti pogodbam, ker bodo v novih razmerah trgovci z laškimi vini preplavili naše kraje, domačemu vinu pa bo zato cena mnogo nižja. Te pogodbe bodo veljavne dvanajst let. — Sedaj se poslanci na Dunaju med drugim posvetujejo o postavi proti pijančevanju vzlasti proti žganjepitju; mnogi namreč želé, da bi bile žganjarske beznice od sobote ob peti uri popoldne do nedelje popoldne zaprte, ker takrat posebno po mestih ljudje večji del svojega zaslužka znosijo v te slaboglasne beznice. Prav bi bilo, da bi poslanci v tem oziru vkrenili res kaj pametnega in zdatnega. Predno se razidejo, razgovarjali se bodo med drugimi poslanci tudi o borznem davku, po katerem bodo bogatini, ki z denarjem tržijo in velike dobičke delajo, plačevali tudi primerne davke, katerih do zdaj niso plačevali. To je sad liberalnih postav. Revežem so naprtili neznosna bremena, bogatinom na borzi pa niso naložili nobenega davka! — Na *Češkem* se Nemci in Čehi nikakor ne morejo poravnati. Nemci so vajeni le gospodovati in zato si ne morejo misliti, da imajo Čehi v deželi iste pravice, kakor Nemci. Sedaj bi ti najraje Češko razklali na dva dela, da bi bili saj v manjšem delu Nemci sami gospodarji, in da bi ložje ponemčili nekaj stotisočev Čehov. Pričakovati je, da se jim ta nakana ne bo posrečila. — Na *Ogerskem* so dokončali volitve v državni zbor. Vlada je zopet za-se dobila večino, toda ne take, kakor je pričakovala. Te volitve pa so bile drage; razne stranke so poleg drugih pripomočkov rabile tudi denar; vodja protivladne stranke grof Apponij vozil se je po deželi kar s posebnimi vlaki. To vse pa stane veliko denarja; časniki pišejo kar

o milijonih, kateri so se neki porabili za volitve; drage so bile tudi zato, ker je bilo okrog trideset ljudi pobitih vsled volitve in jih je na stotine težko ranjenih. Pri takih volitvah pač ne more ljudstvo pokazati svoje volje in prсто voliti. Zmaga tisti, ki je močnejši in ima več denarja. — Na *Pruskem* je v deželnem zboru silen boj za in proti verski šoli. Liberalci vpijejo, razbijajo in grozijo, da bo šlo vse narazen, ako se vsprejme postava o verski šoli; vlada pa odločno brani svoje načrte. Ker ima vlada večino na svoji strani, zato je upati, da dobijo Prusi kmalu versko šolo. Avstrijski liberalni listi se bojé, da pride potem tudi v Avstriji kmalu verska šola na vrsto. Da bi pač pri nas imeli vlado, ki bi tako odločno bila za versko šolo, kakor je pruska, tedaj bi nam ne bilo treba toliko moledovati za šolo, ki je jedino primerna versko-nravni vzgoji krščanske mladine. — V *francoski* zbornici so se godile v zadnjem času čudne reči. Minister Konstans je poslanca Laura v zbornici očitno pretepel, ter ga obložil z zaušnicami. Očital mu je poslanec razne nepoštenosti, in ker ni drugače mogel, zagovarjal se je s — pestjo. Kmalu bodo naši slovenski fantje bolj omikani, kakor francoski ministri! — Razpor med *Francosi* in *Bolgari* je sedaj poravnan. Odjenjala je Francoska, ki bi bila bolj pametno storila, ako bi ne bila iz komarja napravljala konja, katerega je morala sedaj sama použiti. — Na *Portugalskem* imajo vedno nove ministre. Državi manjka denarja in tacega ministra, ki bi za državo dobil novih denarjev, ni ravno lahko najti. Naložili so sedaj nove davke, uradnikom so znižali plače, celo kralj se je odpovedal petini svojih dohodkov, da bi ložje uredili zamotano štreho. — Iz *Rusije* poročajo listi, da je vlada porabila že 70 milijonov rubljev v podporo stradajočih, a da so stiske vedno hujše. V skrbi za reveže se odlikuje vzlasti slavni ruski pisatelj grof Tolsti s svojo družino,

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Dne 20. jan. je umrl v Ljubljani vpo-
kojeni duhovnik g. Jak. Sušnik. Dne 23. jan. pa je umrl
bivši okr. glavar v Novem Mestu g. Jos. Ekel. N. v. m. p. !
— Pri občinski volitvi v Zg. Tuhinju je bil za župana
izvoljen Vid. Kadunc iz Tahinja; za svetovalca pa Primož
Matjan iz Lazov in Jak. Hribar iz Cirkuš. — Na Golem
so se prikazale ošpice vzlasti med otroci, da so morali
prenehati s šolo. — V Soriet so dozidali lepo novo šolo.
Dne 9. jan. je bila nova hiša blagoslovljena. G. župnik
je v svojem govoru ob tej priliki krepko označil versko-
npravni značaj šole, rekoč: „Ako se bo šolska mladina va-
dila v novi šoli biti dobro katoliška, vneta za domovino
in zvesta cesarju, potem ne bo nikomur žal, da je delal
in plačeval za novo šolo.“ Novi šoli želimo obilnega bla-
goslova božjega, šolski mladini soriški pa poštenih, vernih
učiteljev! — V Mokronogu je bil 20. jan. sprejet v
katoliško cerkev protestant Emil Henige, doma iz Pruskega,
ki je šest let vrtnar pri baronu Bergu; dne 25. jan. pa
se je poročil. — Za misijonsko hišo v Kočevju je mi-
nisterstvo dovolilo loterijo z dobitki za l. 1892, da se po-
plačajo dolgovi na hiši in se podpre vzdrževanje hiše. —
V Škofji Loki je dne 20. jan. zmrznil berač, ki je bil
ljudem znan pod imenom „Joštnik“. Žganjilec je ljubil v
svojem življenju, zato se tudi ob smrti ni mogel ločiti od
njega. Da bi se v hudem mrazu ogrel, privoščil si ga je
kozareček preveč, zaspal je in se vzbudil — v večnosti.
— Posestnik Kešir iz Palovč v kamniškem okraju je
tudi zmrznil v istem času; blizo njegovega doma našli so
ga mrtvega. — V Cirknici so zaradi osepnic med
otroci šolo imeli štirinajst dni zaprto. V Ivanjem Selu

pri Uncu je umrl pretekli mesec neki čevljar, ker se je
preveč opil. Zvečer ob 11. uri je še šival, zjutraj ob 4. uri
je pa že mrtev. — V Zagorju so delavci v promogokopih
zopet začeli delati dne 25. januarja. Upamo, da bodo
delodajalci spolnili svojo dolžnost do delavcev ter jim pri-
merno zboljšali njih plače. Delavci naj pa nikar več ne
poslušajo nemških socijalističnih sleparjev iz Grada, ker
jim je to le v škodo. — Večletni načelnik vipavskega
gasilnega društva v Vipavi g. Ivan Može je bil v pri-
znanje mnogih zaslug izvoljen za častnega člana. — Na
Vrhniko je imelo katoliško društvo rokodelskih pomoč-
nikov prvi občni zbor, ki je bil obilno obiskan. Poročila
kažejo, da mlado črnuštvo prav lepo napreduje. Udele-
žencev ima 53, kar je za Vrhniko zelo veliko. Ti se
pridno podučujejo v večernih urah. Tako jih dvakrat na
teden nadučitelj gosp. V. Levstik podučuje v petju, po-
enkrat slikar g. S. Ogrin v risanju, g. kapelan Šmitek v
računstvu in knjigovodstvu, g. učitelj I. Stojie v branju
in pisanju. Društvo je imelo prvo leto veliko stroškov,
zato ima za nov harmonij še 100 gl. dolga. V odbor
so bili izvoljeni za načelnika č. g. dekan J. Koprivnikar,
kaplan g. P. Bohinjec za namestnika, g. trgovec Butar
za tajnika, posestnik in strojarski mojster g. Fr. Tršar za
blagajnika. Kakor je z veseljem pozdravljal na zboru g.
župan G. Jelovšek napredek novega društva, tako ga po-
zdravlja tudi „Domoljub“ ter kliče dobrotnikom društva
in vrlim udom-pomočnikom: Bog vas živi! — Blizo postaje
Trnovo-Bistrica so sedaj že v tretjič našli navaljeno
kamenje na železniškem tiru. Orožniki iščejo brezvestnega
hudobneža, a ga do sedaj še niso dobili. — Umrl je

Listek.

Senica.

Lepega pozimskega dne — tako pripoveduje neki
francoški pisatelj, — sprehajal sem se po rastlinskem vrtu v
Parizu. Nov sneg je zapadel in drevje po vrtu se je lomilo
pod njegovo težo. Ljudi ni bilo mnogo videti na vrtu, le
nekega dečka kakih šestnajst let zapazil sem, da je ptičem
metal drobtine in zrna. Ta deček je bil videti bogat; bil
je lepo črno oblečen in za njim je stal služabnik, ki je
držal v rokah dečkovo vrhno suknjo.

Ptičev je bilo seveda vse polno okrog dečka. Daleč
na okrog je ležal visoki sneg, in v takem času mille ptice
nimajo ravno prijetnih dni. Zbrali so se najraznovrstnejši
ptiči. Drzni in snedeni vrabci bili so dečku najbližji in
so tudi delali največ šuma; ščinkovci, strnadi, penice,
senice, ti so bili bolj boječi ter so le tu in tam z bližnjega
drevesa prileteli pobrat kako drobtino. — Deček je vesel
opazoval to raznovrstno družbo. Odganjal je presitne vrabce
in bolj na daleč lučal drobtine, da so nekaj dobili tudi
bolj boječi ptiči.

Temu dečku približam se tudi jaz, ker prišel sem
z istim namenom na vrt, kakor deček. Prinesel sem

hlebček kruha seboj ter ga tudi na onem mestu razdrobil
ptičem. Deček se mi prijazno nasmeja, rekoč:

„Hvala vam lepa za skrb do ubogih ptičic. Sedaj
po zimi se jim hudo godi. Človeku se morajo res v sroo
smiliti. Da bi pač ljudje imeli več srca do ptičev, svojih
dobrotnikov.“

„Vi imate ptiče posebno radi, kakor se vidi,“ vprašam
dečka in spremljevalca.“

„Da, rada jih imava,“ odgovori deček ter se obrne
od mene, hoteč zakriti solze, ki so se mu zlesketale v
očeh, „posebno senice so mi ljube. — Ti nedolžni ptički
vzbujajo mi drage spomine.“

„Rad bi poznal te vaše spomine,“ rečem, ko vidim,
da mi želi deček odkriti svoje lepo sree. — In mladenič
mi začne pripovedovati naslednjo dogodbo:

„Imel sem sestro Leonino, ki je bila dve leti mlajša
od mene. Imela je posebno veselje s ptički in drugimi
živalicami. Preteklo poletje bila sva z Nino skupaj na
deželi. Nekega dne igrava se na vrtu, ko nenadoma, kakor
strela z jasnega plane neki skopec v bližnji grm. Nina
se prestraši in hoče bežati; jaz pa jo pridržim in skupno
greva k grmu gledat, kaj da skopec ondi išče. Kragulj
naju hitro zapazi ter z velikim šumom zbeži iz grma.“

25. jan. v St. Andražu na Korčškem po vsem Slovenskem dobro znani misijonar-jezuit P. Kos, rojen v Zalogu fare berkljanske na Gorenjskem. Bil je učen, pobožen mož in goreč duhovnik. Naj v miru počiva! — V Zireh so imeli 20. jan. ogenj pri Jerebu in sicer se je vnelo po noči, ko so domači že spali. 10letni deček je zelo opečen in je vedno v nevarnosti. Imamo tudi občinske volitve ter želimo, da bi dobili v odbor poštene, zanesljive in pravične možé. — Na Brezovici pri Ljubljani je imel dné 27. jan. slovesno novo mašo g. P. Kajetan Kogej, sin ondotnega nadučitelja. Lep govor v cerkvi je imel franč. gvardijan iz Kamnika, P. Konstantin. — V Vremah so dobili za 1200 gld. lepe nove orglje, ki sta jih izdelala brata Zupana v Kamni gorici. — Ožgal se je v zidanici 78letni Jož. Hrvat v Ambrusu ter vsled spečenine umrl dné 25. januarija. — Umrl je 31. jan. v Sostrem blagi g. župnik Anton Finc, dné 1. febr. pa v Trebnjem vrli dekan g. Anton Frelj. Naj v miru počivata vzorna duhovnikaj

Štajarsko. V Gradcu so umrli gospod dr. Matija Robič, častni kanonik, dosluženi profesor, najstarejši mašnik štajarski. Svetlo sveta zagledali so v Mariboru dné 21. avgusta 1802, za duhovnika posvečeni bili so dné 28. avgusta 1825. Dokler so še slovenski kraji ob Muri in Dravi spadali pod škofa v Gradcu (do 1859), so g. Robič slovenske mladeniče-bogoslovce poučevali o „duhovnopastirske službi“ s pomočjo slovenščine. Imenovanec so se vedno čutili za Slovenca. Blágejši duši svetila večna luč! — Gosp. Ivan Vraz je pri Sv. Marjeti ob Pesnici učiteljeval od leta 1844 do 1880; sedaj ga je tamošnja občina imenovala za častnega občana. — Ako uradnik nastopi novo službo, mora priseči, da bo de isto opravljaj zvesto in vestno. Neka gosposka v Gradcu je

potrebovala novo razpelo, pred katerim se ima prisegati. Ker so pa hoteli varčevati, niso marali oskrbeti dragoga križa, zavoljo tega so šli k starinarju in tam izmed „stare šare“ izbrali „britko martro“ ter jo kupili za 15 gld. Pred tem križem je prisegalo že več gospodov. Nedavno pa se je zvedelo, da je to tisti križ, ki so ga tatinske tace bile ukradle v farni cerkvi v Bruku ob Muri. — Gosp. Tomaž Drnjač, nadučitelj v Sevnici, je dné 12. januarija dopolnil petdeseto leto učiteljevanja. Bog ga ohrani še mnoga leta! — Mladinoljubni g. Andrej Trupej, posestnik, je cel voz poljskih prirastkov daroval v podporo učencem v Sevnici, vrh tega še potrebna drva, da bo gospá Iljaševa šolarjem kuhala hrano, seveda brezplačno. — Alojzij Majcen iz Trnovca pri Ormožu si je pri Sv. Petru blizo Gradca po zvijači izposodil 400 gld., za znesek dal je napraviti pohištvo, toto je prodal ter se v Ormožu naselil kot klepar ali „špenglar“. Zavoljo goljufige so ga sedaj v Gradcu obsodili v hudo ječo za dve leti, štirikrat trdo ležišče, tudi škodo mora poravnati. — Posetnik Grahovnik je dné 22. januarija prišel iz Ptuj doma na Dornavo, v sobi ga je zamrazilo ter se je zgrudil mrtev! — Iz Maribora so tamošnji vojaki-dragonci za nekoliko dnij odšli na Ogersko, kjer so se pred Svečnico vršile volitve za „državni zbor“ v Budapešti. Naši sosede onkraj Mure so o svojem času poslance izbirali vsako tretje leto. Ker pa je ta doba bila za vspešno delovanje prekratka, raztegnili so jo postavno na pet let. In sedaj je potekla prva petletna doba. Ob času volitev na Ogerskem povsod vre. Možje, ki bi radi postali poslanci, se vozijo od vasi do vasi in se priporočajo za glase pri kmetih. Pisalec teh vrstic je enkrat videl tako komedijo. Komaj da se je jeden „kandidat“ s svojimi spremljevalci in zastavami odpeljal iz občine, že se je pripeljal

Midva s sestro pa stikava po grmu in kmalu zapaziva razdejano gnezdice, katero je kragulj oropal. Več mladičev je ležalo mrtvih na okrog, le eden med njimi je bil še živ, ki je glasno čivkal, kakor da bi klical na pomoč. — Precej časa sva čakala z Nino, da morda stara priletita od katere strani, a ni ju bilo, najbrže, da ju je tudi v svoje kremplje dobil skopec. Nina vzame naposled kriččega mladiča, rekoč: „Uboga živalica je sedaj prava sirota, nima ne očeta ne matere in ako jo tukaj pustiva, prifrfa morda zopet neusmiljeni kragulj ter tudi njo požre. Vzeti jo morava domov; ko odraste, da si bo mogla sama iskati hrane, tedaj jo bova izpustila.“

Nina je bila sedaj vsa srečna. Napravila je za ptičico lepo gnezdice, zrahljala je je z mehke pavolo in oskrbovala ptico s primerno hrano. Ptičica je polagoma zgubila mah, obraščala se je s perjem in kmalu smo imeli v sobi lepo — senico z višnjekastimi krili, solnčno-rumenim ovratnikom in škrlatno-rudečo čopico na glavi. Letala je vesela po sobi, pela da je bilo veselje ter se vzlasti rada vsedala na okna in vanje kluvala.

Nékega dné dejal sem sestri:

„Nina, mi nismo vjeli senice, da bi jo imeli zaprto. Glej jo, kako pika na okno, ker bi rada zletela ven v zeleni gaj, kjer se lepe prostosti veselé njene sestrice.“

Tedaj pa se je Nini užalilo srce in oko se ji je napolnilo s solzami. A vendar nič ne reče; pokliče pa senico in ta popolno krotka kakor vselej arno prileti ter se ji vsede na ramo in ko ji roko pomoli, sede ji na prst.

„Nesiva jo na vrt,“ pravi sestra. Vreme je bilo milo, nebo jasno in solnce je prijazno sijalo. Drevesa so bila napolnjena z lepim sadjem in cvetlice so se krasno razcvitale. — Ta raznovrstna lepota v naravi seveda ni bila v nobeni primeri z dolgočasno enoličnostjo v sobi.

„Ti mala nehvaležnica,“ pravi Nina proti senici, „ti boš pa hitro pozabila na nas tukaj v lepi naravi.“ Nato odpre roko, obrne se v stran in spusti senico.

Vesela je senica zletela na bližnje drevo. Tam jela je vesela se oglašati, kakor bi nama hotela naznanjati, kako se veseli svoje prostosti. Lepo se je ta pesem razlegala po vrtu, a Nino je napolnjevala s posebno otožnostjo. Sedla je pod drevo, zakrila si obraz ter pričela britko jokati. Oživeli so se ji v srcu prijetni spomini, kako sta blizo skupaj spavali, kako ji je senica zjutraj priletela na ramo ter jo jela pikati v lice, ako je predolgo spala . . .

Ta čutila premagala so sestro; zato stegne svojo roko za ptico ter zakliče: „Seničica,“ seničica! kakor jo je klicala doma.

drugi, za njim pa še tretji, a z vsakim se je vozilo po deset in več vozov s „kórteši“, t. j. z ljudmi, ki so „obdelovali“ davkoplačevalce. Vsled tega so volilci popolnoma zbegani in zmešani, ker ne znajo, komu bi naj verovali, a časnikov velika večina ljudstva ne bere nič. Pravico glasovati pa ima vsakdo, ako vsaj 10 gld. „pórcije“ ali davka plačuje. Oggerski kmetje torej ne poznajo takozvanih „volilnih mož“, kakor jih imamo pri nas. Po naših „liberalnih“ pravicah namreč še le za vsakih 500 duš pride jeden „volilni mož“ kot kmetski zastopnik, da glasuje za poslanca, a po mestih in trgih ima pravico glasovati vsakdo, če plačuje davka vsaj 5 gld. Vsled tega družina jednega jedinega našega mestjana ali tržana velja po „liberalnej“ sodbi toliko, kakor 500 kmetskih duš. Take krivice oggerska postava ne pozna. V tem obziru tam vsaki davkoplačevalec-kmet glasuje sam ravno tako, kakor vsaki davkoplačevalec v mestu ali v trgu. Pač pa imajo tudi oggerski kmetje, kakor naši, premalo število „ablegátov“ ali poslancev v primeri z graščaki, z mestjani in tržani. Neka posebnost na Oggerskem je še to, da vsled razburjenosti med volilci pri vsakih volitvah ali izborih teče krv. Tudi letos je že več oseb prišlo ob življenje. Zavaljo tega se ni treba čuditi, ako za red morajo skrbeti celó vojaki.

Goriško in Primorje. V Trstu Italijani zelo slabo gospodarijo z mestnim premoženjem. Vedno delajo nove dolgove. Kadar jih pa pričnó zato časniki grajati, takoj s trte zvijejo kako agitacijo zoper slovenske duhovnike. Tako so v zadnjem času odurno napadali novoimenovane namestnika ali general-vikarja za tržaško škofijo, pred. g. F. Šusta. Mnogo so imeli tudi opraviti z rojanjskim in skedenjskim g. kapelanom, ki pa nista nič družega zagrešila, kakor da tudi nasproti Slovincem vestno izpolnjujeta svoje duhovniške dolžnosti. — V Gorici je bila dne 13. jan. peta obletnica po smrti slavnega pisatelja Fr. Erjavca. V cerkvi M. B. Im. bila je v ta namen sv. maša. — Slovenski stariši v Gorici, ki so podpisali prošnjo za slovensko šolo, morajo na magistrat, kjer so najbrže tudi z besedo morali potrditi svoj podpis. Čas je že, da se v Gorici za Slovence na mestne stroške oskrbi slovenska ljudska šola. — V Kanalu so imeli občinske volitve. Izvoljeni so gg. Ang. Čargo, vikar v Marija Celji, Josip Gorjup z Vrha in I. Hoenig, Karl Kocijančič, H. Malnič iz Kanala. — V Tolminu so imeli hud volilni boj pri občinskih volitvah. Poprejšnji župan Devetak je sicer izvoljen v odbor, a njegovi pristaši so v odboru v veliki manjšini. Za župane treba voliti poštene, značajne in delavne može. — V Podmelcu se je na potu iz Sv. Gore ponesrečil Štefan Drolc. Padel je čez strmi propad ter se ubil.

Cerkev in šola.

Rim, 30. prosinca 1892. (Prehitro veselje. — Potres. — Imenovanje.) — To Vam je bil krik in vrišč po mestu, ko se je pred dobrim tednom zvedelo, da so svetj. Oče nekoliko oboleli. Liberalni časniki so razbob-

nali in razširili to novico po mestu, kakor da se je približala papežu zadnja ura. Raznaševalci časnikov so klicali in ponujali svoje blago memoidočim z vsklikom: l' agonia del Papa (papež na smrtni postelji). Lahko si mislite, da

Komaj pa je to spregovorila, že je priletela ptičica k njej ter ji sedla na ramo in na prst, kakor poprej doma v sobi.

Oj, kako srečna je bila Nina! Božanja in ljubkovanja ni hotelo biti konca. Sestra je govorila tako milo in otroško, tičica pa je žvrgolela tako ljubo, kakor bi ji hotela odgovarjati: „Ne, ne, svoje dobrotnice ne bom pozabila, ne bom zapustila.“

„Glej,“ reče sestra meni, „seničica ne bo šla od mene.“

In res ni zletela od sestre. Bili ste vedno skupaj, vedno je letala okrog nje v sobi, v kuhinji, na vrtu, povsod jo je spremljala. Zvečer je blizo nje zaspala in zjutraj jo je s svojim petjem budila in opominjala, naj i ona opravi svojo jutranjo molitev . . .

A vse to je minulo, nenadoma, hitro minulo. Jeseni smo se vrnili v Pariz; kmalu po našem prihodu pa je jela Nina bolehati in dasi so ji bili v pomoč najboljši zdravniki, ni se ji hotelo zboljšati. Morala je večinoma prebiti v sobi in sicer v postelji. Zvesta ptica se skoro ni ganila od bolnice. Odkar ji je zbolela dobrotnica, senica ni bila več tako vesela; ni se več oglašala in najraje je čepela na robu postelje ob zglavju bolnice. Večkrat se je pa približala, ter sedla Nini na ramo, ali na suhe prste. Tu je sedela ter poslušala, ko ji je Nina tožila svoje bolečine.

Nekega dne se je še oglasila seničica, zapela glasno in veselo svojo pesem. To je bilo oni dan, ko so bolnico prevideli s sv. zakramenti. Ko se je začul zvonček pred vrati, tedaj se je razlegal po bolniški sobi glasen spev.

Nekaj dni pozneje pridem v sobo bolnice, ko je bila ravno za nekaj trenutkov sama. Zdelo se mi je, da spi, a morala je še ravnokar moliti, ker je imela še roke sklenjene kakor za molitev ter je v rokah držala svetel križec. — Nenadoma se vzbudi in ko mene zagleda pri postelji, pokliče me k sebi ter mi reče: „Z Bogom, predragi, jaz se moram ločiti. Ne pozabi na senico, mojo prijateljico. Bodi zvest svojemu Bogu, kakor je bila seničica meni in tedaj boš srečen. — Kje so mati? Pokliči jih! V nebesih se vidimo!“

Hitro pokličem mater, a bilo je že prepozno. Nina je že zaspala. Senica pa je vzletela skozi odprto okno, in zdelo se nam je, da nese proti nebesom na svojih perutih čisto dušo naše otroško-nedolžne Nine.

„In kaj je bilo potem s senico? Ali se ni več vrnila?“ vprašam mladeniča.

„Ni se več vrnila k nam, pač pa si je zbrala drugi dom. Ko sem šel namreč nekaj dni pozneje na pokopališče (Père le chaise) ter ondi klečé molil za pokoj Nine, tedaj sem čul ne daleč od groba oglašati se senico. Takoj

je ljudstvo silno hitelo kupovat časnike, da bi se pripravilo, kakó in kaj je v Vatikanu. In kakor so pisali liberalni listi, moral bi bil res vsakdo misliti: sedaj in sedaj se bode oglasil mrtvaški zvon pri sv. Petru. Ali — hvala Bogu — nič tega ni bilo. Sveti Oče so se pred dobrim tednom nekoliko prehladili. Vsled tega jim je zdravnik navsotoval, naj se varujejo par dni ter naj ne sprejemajo nikogar. Zato je bila tudi „anticamera“ (predsoba) za dva dni zaprta. In iz tega so sklepali liberalni časnikarji, da je papežu tako slabo. Tem večje pa je bilo veselje vseh dobromislečnih, ko se je čez dva dni pokazalo, da papež zopet kakor po navadi sprejemajo in opravljajo vse navadne posle. — Liberalni časniki pa, ki ob vsaki priliki vpijejo: po njem je, so se zopet enkrat pošteno — vrezali.

Prošli petek pol ure pred polnočjo smo čuli tu močan potres. Tako se je zagugalo, da so se po več hišah hišni zvonci oglasili. Vendar v Rimu ni bilo posebnih nasledkov te nezgode. Pač pa so jih čutili zunaj mesta v tako imenovanih rimskih gradovih. „Civita-Lavigna“ in „Genzano“, mesti blizu Rima, sta zelo poškodovani. V „Civita-Lavigna“ zrušil se je starodavni stolp, ki je spominjal še na nekdanjo slavo nekdanjih Rimljanov. V „Genzano“ pa je potres tako pretresel cerkev in hiše, da so pretečeno nedeljo morali službo božjo na prostem obhajati, ker ni bilo varno dovoliti komu v cerkev. Do 800 družin — tako pišejo časniki — je brez strehe. Vojaki so ubogim ljudem poslani na pomoč, da jim pomagajo popravljati stanovališča. Tudi naš kardinal-vikarij L. Marija Parocchi, ki ima kot škof albanski pod svojo duhovno oskrbjo imenovani najbolj poškodovani mesti, se je pred par dnevi tjakaj odpeljal tolažit in pomagat.

Po smrti pokojnega kardinala Simeoni-ja bil je na njegovo mesto izvoljen kot prefekt kongregacije „de Pro-

jo pokličem, kakor jo je nekdanj klicala sestra in precej je priletela in mi sedla na prst: bila je Ninina seničica. Nekaj časa mi je sedela na prstu, a kmalu je zletela na Ninin grob ter ondi skakljala od cvetke do cvetke, ki so bile bogato nasejane na njenem grobu. In kolikorkrat sem prišel na pokopališče, vselej našel sem ondi senico. Po dnevu pela je nad grobom, po noči pa je počivala na grobu med cveticami. Pred nekaterimi dnevi pa sem zopet prišel in zopet sem našel senico, a počivala je na grobu — mrtva. Mraz in glad sta jo umorila.“

Pri teh besedah pa je mladenič zaplakal kakor otrok in odhitel je z vrta s svojim služabnikom.

Tudi jaz sem počasi stopal za njima in razne misli so mi šumele po glavi. — Zelel sem, da bi našel povsod takih prijateljev ubogih ptičev, kakor je bil moj najnovejši znanec in njegova sestra. Misli sem pa tudi: Oj, kako ta ptica v senco postavlja ljudi! Kako hvaležna je bila Nini, svoji dobrotnici, kako zvesta je celo umrla na grobu! In ljudje, kako malo so hvaležni! Kako radi pozabljajo svojih dobrotnikov. Pogostokrat jim celó umrlim v grobu ne dajo pokoja . . .

paganda fide“ kardinal Ledochovsky. Ta novica, katere nihče ni pričakoval, bode tembolj razveselila vse Slované, ker so sv. Oče poklicali na to odlično mesto moža, ki je Poljak po rodu, in trudoljubiv v svojih poslih do skrajne meje. Imenovana kongregacija opravlja škofijske zadeve misijonskih dežel in ima poleg tega velikansko semenišče za one dežele, kamor misijonarji hodijo oznanovat sveto vero. Lahko rečemo, da vseh narodnostij gojenci se v tem zavodu izobrazujejo. Takemu zavodu na čelo more stopiti le mož izrednih vednosti in neumorne delavnosti. Veseliti nas more torej posebno, da so za to odlično službo poklicali sveti Oče ravno kardinala Ledochovskega. A. K.

Misijoni.

Pater Damijan.

1. Havajski otoki.

V južnem morju nekako sredi pota med Ameriko in Avstralijo nasejana je cela vrsta otokov, ki so znani pod imenom: Havajski ali Sandviški otoki. — Še-le 1778. l. našel jih je slavni Janes Kok. Toda petdeset let se Evropejci niso mnogo menili za te otoke; le kupčevalci z morskimi somi so se mudili tudi na teh otocih po svojih opravkih.

Prebivalcev na teh otokih je bilo takrat kakih štiritotisoč duš. Bili so močni, krepki in lepi ljudje rujavkaste polti. Iz obraza jim je odsevala razumnost in dobrosrčnost. Bili so to dobrovoljni ljudje, otroško veseli in zelo gostoljubni. Prve bele tujce, ki so se jim približali, sprejeli so z nepopisnim veseljem, skoro kakor bogove, ter so jim dali vsega najboljšega, kar so imeli. Toda varali so se dobri domačini na belih tujcih, ker ti so jih trpinčili in izsesavali. Najhujše pa je bilo, da so se domačini seznanili z evropskimi strastmi, vzlasti z žganjepitjem, česar do takrat Havajci niso poznali. To pa je bilo slabo zanje; nasledki so bili strašni; v teku časa se je vsled razbrzdaneosti število Havajcev od 400 tisoč skrčilo na 40 tisoč. Evropska omika jim ni nič pomagala, ker niso poznali krščanske vere.

Leta 1820. so prišli na te otoke prvi misijonarji in sicer iz Amerike. Zadeli pa so ravno prav ugoden čas. Tedanji vladar Kamehameha I. je takrat spraval pod svojo oblast vse raztresene otoke ter tudi odpravil velike nerednosti in praznoverstva. — Ako je na kakega vodjo padla senca podložnega človeka, precej je ta moral umreti, ker so rekli, da je bil s tem vodja omadeževan. Gorje mu, kedor bi bil prestopil poglavarjevo stanovanje, ali ko bi ne bil pal na kolena, kadar se je imenovalo njegovo ime. Takoj je moral umreti. Nobena ženska ni smela z moškim skupaj jesti, zlasti ne jedil posvečenih bogovom. Misijonarji so dobili dečka samo z enim očesom. Na vprašanje, kako da je izgubil oko, rekel je, da je jedel sad „banane“ in da so mu v kazen staknili oko. Kadar so dozidali kak tempelj, moralo se je veliko ljudi darovati bogovom. Otroke so morili brez kazni, kakor so hoteli. Bolnike so s kamenjem pobijali, stare ljudi žive pokopavali ali stradali, da so lakote umrli. — Vidi se, kako strašno je paganstvo gospodovalo tudi

pri teh sicer po naturi dobrosrčnih ljudeh, predno jim je posvetila luč krščanske vere.

Misijonarji so prav srečno pričeli svoje delo. Prva se je dala krstiti neka kneginja velikanja, visoka šest čevljev. Imenovali so jo Kapiolani. Njen vzgled je odstranil tudi zadnje pomisleke pri prebivalcih. — Na Havajskih otokih je mnogo hribov-ognjenikov s silnimi žreli, kjer vedno vre kipeča tekočina. Posebno znamenit je ognjenik Kliavea. Čez dan ga pokrivajo gosti oblaki, zvečer pa izginejo in velik rudeč žar plamti nad ognjenim kotlom. Toda gorje, kadar začne ognjenik bljuvati. 300 čevljev visoko meče ognjenik iz sebe lavo, ki kakor voda šumi in pada po pečinah okrog kotla ter se cele ure na okrog razliva po otoku, vse uniči, kar ji pride na pot in svojo jezo še-le ohladi, ko se izlije v morje.

Havajci so mislili, da je v tem strašnem kotlu mogoča mati bogov z imenom: Pele. Vsakdo je z darovi potolažil boginjo, predno se je upal približati tej gori. Vendar na goro samo ni nikdo smel, le duhovnice te boginje so ondi opravljale svojo službo v čast materi bogov. Tega praznoverja se tudi pozneje niso mogli domačini takoj otresti, ko so prišli že misijonarji k njim. Treba je bilo, da nekdo domačih gre na to goro, ter da se vrne zdrav in srečen. — In to ravno je storila poprej omenjena kneginja Kapiolani. Bila je kraljevega rodu. Ko so jo misijonarji prvokrat videli l. 1820., sedela je na neki skali in mazilila svoje telo z dišečim oljem. Tedaj je bila še praznoverna, vživanju vdana ženska; imela je tudi dva moža. — Nauki Kristusovi pa so imel posebno moč do njenega srca. Kmalu je bila vsa spremenjena in postala je prelep vzgled verne, delavne in sramožljive žene.

Ta pogumna žena sklene, da hoče zatrepi praznoveren strah svojih rojakov pred boginjo Pele, kraljujočo v groznem nepristopnem ognjeniku. Vsakdo, komur je naznanila svoj sklep, prestrašil se je in tudi njen mož branil ji je z vso resnobo. Toda Kapiolani je ostala stanovitna pri svojem sklepu ter rekla: Ako se ne vrnem, tedaj je boginja Pele prava in tedaj vanjo verujte; ako pa ostanem živa in se vrnem, tedaj morate tudi vi z menoj sprejeti krščansko vero.

Mnogo njenih znancev spremljalo jo je do gore. Tu pa so ostali in čakali na drzno ženo, ki si je upala stopati na goro, česar do zdaj še nikdo ni storil. Hitela je naravnost proti žrelu vrhu gore. Tam pa je spregovorila obrnena k spremljevalcem te-le besede: Jehova je moj Bog, on je vžgal te plamene; pred boginjo Pele se jaz nič ne tresem. Ako mi more sedaj kaj hudega storiti, tedaj se bojte pred njeno mogočnostjo; ako sem pa jaz pod varstvom Jehove (pravega Boga), na katerega jedino zidam svoje upanje, bojite se le njega jedinega. Vsi bogovi Havajski so prazni in ničevi." Nato vrže v razbeljeno tekočino v kotlu neko jagodo in malo vode glasno pojoč lepo hvalnico, ki je skrivnostno odmevala med šumenjem razbeljene lave.

Hvaležnim srcem do Boga vrne se pogumna žena med svoje in s tem je bila tudi pri njenih rojakih zastarela prazna vera premagana za vselej. Pripovedujejo, da je vsled tega dogodka takoj tretjina vseh prebivalcev sprejela krščansko vero, in danes čez 70 let so skoro vsi prebivalci kristijani in krščanska vera je na Havajskih

otokih državna vera. Le nekaj malega paganov se je še ohranilo na otokih, a njih število je premajhno, da bi kaj odločevali.

2. Gobova bolezen.

Narava na teh krasnih otokih je rajska. Bujno zelenje in cvetje povsod, katero namakajo in poživljajo razni potoki, ki se polagoma izlivajo v morje. Izpod morske vode blesté se bela koralna drevesa in med njimi se igrajo ribe in ribice v najraznovrstnejših barvah. Ene so rumene kakor kanarčki, druge živo rudeče, modrosivkaste ali pa se odsevajo od njih barve pisane mavrice. Na bregu je mnogo dreves kakaoorehov; po vrtilih cvetó rože, lilije, mirte. Ne daleč od brega pričinja se na havajskem otoku obširen pragozd. Tje nikdo ne more, vse je tako gosto zaraščeno. Razna praprotna zelišča po 14 čevljev visoka rastó pod velikanskimi drevesi.

Človek bi mislil: Na teh rajsko-lepih otokih prebivajo gotovo tudi srečni veseli ljudje. In vendar tudi sedaj, ko na otoku sije luč krščanske vere, vlada ondi jok in stok, ker tukaj je doma strašna gobova bolezen.

Huda šiba božja je bolezen, naj bo že katerakoli. Poznamo bolezní kakor kugo, kolero itd., ki končajo v kratkem času na tisoče ljudi in ki z grozo in strahom napolnujejo ostale žive. Vemo pa tudi za druge bolezní, kakor n. pr. jetika, ki se kakor tat prikradejo v človeka ter polagoma razjedajo njegovo zdravje in življenje. Toda vse te bolezní niso hude v primeri z boleznijo navadno vzlasti po vročih krajih, z gobovo boleznijo.

O tej bolezní večkrat slišimo v sv. pismu, a ta bolezen tudi še sedaj morí ljudi po svetu, ki vsled nje kakor živi mrlíči ležijo po zemlji. Po pravici so Grki imenovali to bolezen „prvojeno hčerko smrti“. — Dandanes razločujejo trojno gobovo bolezen. Pri prvi dobi človek polno belih luskin po vsem životu, tudi lasje se pobelijo; pri tej človek mnogo ne trpi. Druga vrsta gob je ona, kjer se bolezen loti najprej nog in rok. Takemu bolniku popolno otrpnejo roke ali noge, da jih prav nič ne čuti, počasi trohne in guijejo ter konečno odpadejo od človeka. Tretja vrsta gob pa začne glodati v notranjem, polasti se pljuč in obistij. Tak bolnik navadno oteka in je neznan za pogled. In ko se gobe primejo notranjih delov, tedaj bolnik kmalu konča svoje trpljenje.

Gobe se podedovajo od starišev na otroke in so tudi nalezljive. Zaradi tega gosposka povsod skrbi, da se gobovi ločijo od zdravih ljudi. Tako je preskrbela tudi gosposka na havajskih otokih. Odločila je na molokajskem otoku poseben po naravi ločen prostor, kjer nikdo poprej ni prebival, gobovim za bivališče. In kadar sedaj zapazijo pri kakem človeku gobovo bolezen, precej gosposka oskrbi, da ga spravijo na molokajski otok. In skrbi za te nesrečne gobove posvetil se je pater Damijan. (Dalje prih.)

Podobe iz življenja.

(Dalj.)

3. † Nadvojvoda Karl Salvator.

Dné 18. jan. je umrl na Dunaju nadvojvoda Karol Salvator. Bil je le malo časa bolan, a lepo se je pripravil za smrt. Sam je prosil za sv. zakramente za umirajoče ter jih prejel s posebno pobožnostjo. Njegova blaga žena

nadvojvodinja Marija Brezmadežna stregla je umirajočemu z vso ljubeznijo in vdanostjo. Pokojnik je imel na prsih škapulir blažene Device in križček kot dar svoje matere, ki ga je nosil celo življenje. Po stari navadi je najstarejši sin Leopold zapisal ta-le kratek životopis o svojem očetu: „To je truplo nadvojvode Karola Salvatorja. Bil je sin velikega vojvode toskanskega Leopolda II., rojen v Florenciji dné 30. aprila 1839. Oženil se je s princezino Marijo Brezmadežno, hčerjo kralja obeh Sicilij. Poročil ju je papež Pij IX. v Rimu v vatikanski kapeli. S svojim brezmadežnim življenjem, z zakonsko zvestobo in ljubeznijo do očí, dajal je lep vzgled vladarjem in ljudstvom. Iskreno vdan je bil svoji katoliški veri, sveti cerkvi in nje poglavarju, papežu. Ljubil je vedno, kar je bilo pravično in resnično. Umrli je na Dunaju dné 18. jan. 1892.“ — Ta prelep životopis na pergamentu pisan položili so s pokojnikom v grob.

Ko so truplo blagoslovili, zbrana je bila vsa družina rajnega ter je dolgo časa molila pri mrliču. Zvečer ob 8. uri so se zopet zbrali vsi v kapeli, kjer je počivalo truplo ter skupno molili rožni venec. Po opravljeni molitvi so vsi odšli, le žena je še ostala in nekaj njenih spremljevalk, ki so pri mrliču obmolile cerkvene dnevnice, jutranjice in hvalnice, kakor je bila to navada na kraljevem dvoru v Neapolu. — Drugi dan pa so nadvojvodinja vdova, nadvojvoda Leopold in soproga z mnogimi drugimi prejeli sv. obhajilo ter je darovali za dušo pokojnikovo. To so dogodki, ki pričajo, kako verna je ta rodovina naše cesarske hiše, ki sme biti v posnemanja vreden vzgled vsaki krščanski hiši. Da bi se pač vsakemu katoličanu, ki umrje, smelo reči, kar je zapisano po pokojnem nadvojvodi Karolu Salvatorju: Iskreno vdan je bil svoji katoliški veri, sveti cerkvi in nje poglavarju, papežu! — Vzglede lepega življenja in blažene smrti pokojnega nadvojvode naj Slovence vnemajo za lepo krščansko življenje! Blagemu pokojniku blag spomin, duši njegovi večni pokoj!

4. Predpustna.

Načelnik železniške postaje Godarville v Belgiji imel je domačo kozo, ki je njegovi družini dajala mleko za vsakdanjo porabo. Ta koza pa je imela svoje muhe. Vajena je bila samo žensk, da so jo molzle. Ako je kak moški prišel blizu nje, jela je skakati ter je mleko zadržavala. Nekega dne so ženske šle od doma, ne da bi bile načelniku skuhale zajutrek. Ta pa ne bodi len, hoče sam skuhati zajuterk. Kavo je dobil v kuhinji, a mleka ni bilo. Zato gre sam v hlev, da bi kozo pomolzel. Toda koza, ko zagleda načelnika v hlevu, začne skakati in bítí okrog sebe. Načelnik spozna, da nič ne opravi. Ker pa je poznal kozje muhe, zato skoči v sobo ter ondi vrže na-se krilo svoje žene ter dene na glavo žensko ruto. Ko pride v ženski obleki v hlev, je koza popolno mirna, in on brez težave namolze potrebnega mleka.

Toda načelnik v svoji molžarski gorečnosti pozabi, da ima v kratkem dospeti vlak na postajo. Naenkrat začuje brlžganje bližajočega se vlaka. Ves prestrašen vrže načelnik posodo z mlekom na stran ter hiti k vlaku pred postajo. V tem hipu, ko je že vlak skoro na postaji, spomni se načelnik, kakšno obleko da ima na sebi, potegne ruto raz glavo ter jo vrže v svojo sobo in vzame od tam svojo rudečo kapico, na krilo pa pozabi. Pogled na moža z veliko črno brado oblečenega v žensko obleko z rudečo kapico na glavi seveda je bil čuden. Zato so popotniki došli z vlakom strmé gledali skozi okna, kazali nanj in se glasno smejali. — Nekateri pa so kričali: „Glejte, norec stoji na postaji! Žandarji, primite norca!“ — Tedaj se še le načelnik zavé, v kakšni „uniformi“ da stoji pred vlakom ter se urno skriva v svojo sobo. — Gosposka je preiskala vso stvar, ki se je tako razjasnila, kakor smo poročali, Načelnik je bil za kazen prestavljen na drug kraj. Najbrže da bo v prihodnjič skrb za kozo in za zajuterk prepustil domačim ženskam. — Šmentana koza, kaj vse si zakrivila s svojimi muhami!

Gospodarske in obrtnijske stvari.

O pašnikih na Gorenjskem.

(Govor poslanca Fr. Povše-ta v drž. zboru dné 7. decembra 1891.)

II.

Naj se vendar enkrat že prizna, da ni potreba, da bi oddelki, v katerih naj se izvrši mladi gozdni naraščaj, bili zavarovani po 10, celo 15 in več let in naj se visoko kmetijsko ministerstvo vendar že ozira na soglasni izrek v posebno enketo ali strokovno posvetovanje v Gradec sklicanih strokovnjakov, ki so po temeljitem preiskovanju na licu kraja, torej v gozdih in vsestranskih preudarkih izrekli, da niso mogli v nobenem gozdu spoznati ali konstatirati, da bi bilo objedeno mlado lesovje v gozdih vzlic temu, da se je v nje dvakrat toliko živine (govede) nagnalo. Le v strminah, v kolikor se je živina na njih vdiralala, se je deloma kaka škoda pa le zaradi vdiranja zapazila.

Prav tako pa je ta zbor izvedencev soglasno priznal, da živina še celo pospešuje mladi in novi naraščaj v gozdu deloma s tem, da s stopinjami, oziroma s hojo nekako rahlja zemljo, v rahli zemlji pa kalijo semena toliko lažje, ob enem pa stopinja živine marsikatero seme vtisne v zemljo, katero bi sicer ne bilo ozelenilo. Tudi s tem, da trava ne prerasča mladih drevnih rastlinic, pospešuje njih razvoj in zato je pa tudi v oddelkih, kjer se umetno zaseja ali zasaja mlad naraščaj, dovolj, da se zavarujejo skozi dva, k večjemu tri leta, da se namreč zemlja, ki se je zaradi semena zrahljala, zopet vleže in sprime.

Vlada naj zahteva od gozdnega lastnika, da ne le zaznamuje v varstvo ali prepoved odločene gozdne oddelke s svariilnimi napisi, ampak da jih tudi zagradi. S tem bo za pašo opravičenim kmetovalcem vsaj omogočeno izvrševati dobro pravico, ne da bili v vedni nevarnosti, da jim zaide živina v take prepovedane oddelke, kar jim prouzro-

žuje neverjetno mnogo denarnih kaznij, katere so pogosto tako visoke, da je vsa njegova pašna pravica le zgolj navidezna in zelo draga stvar. Saj § 10. gozdne postave veli v tretjem odstavku, da morata gozdni lastnik in za pašo opravičeni kmetovalec skupno nadzirati pašo živine, zato naj gozdni lastnik vsaj to s tem izvršuje, da zagradi dotični kos gozda z dobro ograjo.

Ekscelencija gospod poljedelski minister pa naj kot vrhovni zaščitnik poljedelstva prav po pomenu svojega častnega naslova ravna in zavzema enako stališče v zadevi gozdne paše, kakoršno je zavzel državni finančni minister pl. Kallay v budgetnem odseku avstrijske delegacije oni dan, ko ga je neki delegat poprašal v zadevi gozdnih odnošajev v bosenskih gozdih ter se vrlo modro izrekel tako-le: „Nemogoče je, da bi se pravica, katero ondotno ljudstvo že skozi stoletja uživa in izvršuje, omejila ali celo odpravila. To bi bilo nasilstvo. Pa tudi z gospodarskega stališča bi bilo to zelo kvarljivo, ker z odstranitvijo ali omejitvijo pašniških servitut bi ondotni prebivalci bili silno poškodovani, kajti njih vsa živinoreja sloni le na podlagi pašniških pravic. To, kar nameravam v tem oziru doseči, je, da spravim pravice ljudstva v soglasje z modrim izkriščenjem gozda.“

(Konec prih.)

Nove trgovinske pogodbe med Avstrijo, Nemčijo in Italijo so pglavitni predmet, s katerim se pečajo zbori teh držav. Slovenci smo večinoma poljedelski narod ter nam obetajo trgovinske pogodbe mnogo koristij. Obetajo nam zvišanje cene žitu, lesu in naši živini, ki bode zopet dobila dobre kupce na Nemškem in Italijanskem. Dobra tolažba za našega kmetovalca, ki tako ne vé, kje bi iskal denarja, ako mu ga ne vrže z veliko skrbjo izrejena živina. Znani so našim živinorejcem Bavarci (Pajerci), ki so svoj čas tudi pri nas lepe novce puščali za našo goved in se bodo sedaj zopet pridno oglašali. Le viničarji se zdi, da bodo vsled teh pogodb nekoliko trpeli, ker bo odprta pot italijanskemu vinu. Upajmo, da bo pošena domača kapljica, katero je Bog prav za nas vstvaril

in katere tako še zase dovolj ne pridelamo, dobila tudi v prihodnje poštenega kupca.

Zoper mrzle noge. Papir, zlasti pivni in svileni papir je prav dobro sredstvo proti mrzlim nogam. Ovij si sprednji del noge s papirjem tako, kakor se ovijajo noge s tako imenovanimi cunjami za v čevlje. Ako je hud mraz, ovij si z dvojnimi papirjem. Na to še-le obleci nogovice. Na tak način se noga cel dan topla ohrani.

Krmljenje z zmrzneno repo. Akoravno zmrznena repa pri južnem vremenu postane za rabo, je vendar nevarno jo živini pokladati. Slabih nasledkov se lahko obvaruješ na ta-le način: Nalij v kad mrzle vode ter nameči vanjo repo, ki jo meniš živini dati. Čez nekaj ur je repa za pokladanje rabna in neškodljiva. Tudi ne škoduje, ako se na vrhu vode naredi ledena skorja. Še boljše je vodo enkrat premeniti. Ravno tako se lahko ravna z zmrznenim krompirjem.

Kakó obvarovati drevje pred zajci? Pripoča se prav priprosto pa neki gotovo in zanesljivo sredstvo. In to je pasjek. Pasjek se namoči in razredči v gorki vodi ter pusti nekaj časa stati. S tem mazilom se debela drevesa nekaj pedij visoko namažejo.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 7 gld. 85 kr., rž 6 gld. 50 kr., ječmen 4 gld. 45 kr., oves 3 gld. 5 kr., koruza 5 gld. 35 kr., proso 4 gld. 80 kr., hajdina 5 gld. 30 kr., fižol 6 gld. 60 kr., vse po hektolitru, cena je nastavljena najnižja, boljše blago je bilo po nekoliko dražje; kilo jabolk 8—12 kr., grušek 6—12 kr., 8 orehov 1 kr.; kilo riže 20—36 kr., graha 24—26 kr., leče 28—36 kr., krompirja 3—4 kr., luka 7—8 kr., česneka 24—28 kr.; 2 jajci 6—7 kr.

Cena živine v Gradcu. Za 100 kilo žive teže veljajo: a) klavni voli: pitani 30 gld. do 33 gld. 75 kr., polpitani 28—29 gld., suhi 25—27 gld., b) klavne krave: pitane 23 gld. do 25 gld. 50 kr., polpitane 19 gld. do 22 gld. 50 kr., suhe 17—19 gld., c) krave-molznice do 4. teleta 24 gld. do 27 gld. 50 kr., čez 4. tele 19 do 23 gld., breje pa 21—26 gld. Za 1 kilo mrtve teže: tele 40—52 kr., svinja 40—46 kr.

Razne novice.

(Veleč. g. župnik Janez Rozman) pri sv. Jakobu v Ljubljani je od presvetlega cesarja s sklepom z dne 16. januarja imenovan za častnega kanonika. Prav od srca čestitamo na tem odlikovanju velezaslužnemu gospodu, ki se neumorno trudi in žrtvuje svoje zdravje v blagor vernikov svoje župnije in bližnjega sploh, ter kličemo mnogaja leta!

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Francišek Zakrajšek, kapelan v Postojini, je premeščen v Ribnico. Na njegovo mesto pride novomašnik č. g. Josip Brešar. Č. g. Jos. Debevec, kapelan na Breznici, je premeščen v Trnovo v Ljubljani.

(Iz škofovine Maribor.) Umrl je č. g. Ivan Kramberger, župnik pri Kačnjaku blizo Ptuja, za oskrbovalca

fare nameščen je č. g. Murkovič; č. g. Žnidar, župnik v Zrečji, stopil je v stalni pokoj, provizor tam postal je č. g. Čepin.

(Iz Škocijana) na Dolenjskem se nam piše: Dne 20. jan. se je pri nas vršila občinska volitev. Izvoljeni so gg.: Za župana Ivan Rabzelj, gostilničar in usnjar v Škocijanu; za občinske svetovalce Mart. in Molé iz Dobrovske vasi, Jože Jermančič iz Drušč, Matija Povše iz Stare Bučke, Ivan Vovko z Dobrave in Jože Globalnik iz Škocijana.

(Dolenjska železnica) se začne delati takoj spomladi. Dodelati se mora v dveh in pol leta. Čez dve leti in pol se bomo torej lahko po železnici vozili v Novomesto in v Kočevje.

(Iz Nevelj) se nam poroča: V noči od 14. do 15. jan. se je priplazil že v tretjič v neko hišo v Nevljah tat. Ondi stanujoč neoženjen Martin Rems je zapazil že večkrat poprej, da zahaja k njemu neki nepovabljen gost. Dvakrat je pretečenega leta rokoma obiskal starega moža in mu odnesel nič manj kakor 200 gl. Ko se pa omenjenega večera zopet tat priplazi tiho ko miška v sobo, začuti Martin R. in vžge svetilnico. Tat boječ se svetlobe, vdari po svetilnici da se razbije. Nato se pa začne obupen boj. Lastnik kriči in kliče na pomoč v smrtnem strahu. Tat pa močan ko Štempihar dobro nalomasti lastnika in zbeži popustivši sezuto obuvalo in pri praski odpadlo pokrivalo. Drugi dan je žendarmerija vjela nekoga zlogasnega ptička in ga varno shranila v kletko.

Občan.

(Iz Rakeka) se nam poroča: Malo kedaj se čita v „Domoljubu“ kak dopis od tukaj, ker pa tako v obilnem številu tudi k nam dohaja prosim, da pustite prostorček za to-le pustno dogodbico. Neki fant priteče nedavno k svojemu prijatelju ves zasopljen ter mu zakliče: Teci! teci! konec vasi je volk, ga bodeš ustrelil! Res fant si ne pusti dvakrat reči, zgrabi puško ter teče kolikor more na omenjeno mesto. Volk, ko zasliši preganjanje, zbeži po cesti proti Unci. Ko pride fant do kapelice, katera je v sredi med Rakekom in Uncem, se tam skriva ter tako pričakuje, kedaj se bode volk vrnil, in res čez 1/2 ure jo že nazaj primaha; fant pomeri, puška počni in volk pade mrtev na tla . . . . Potem fant zgrabi dozdevnega volka ter ga nese blizu vasi v neko duplino. Zjutraj se neki gospodar oglasi, da ni nikjer njegovega psa; iščejo ter iščejo in na zadnje le najdejo otroci v omenjeni duplini prestreljenega . . . koga? Psa! namesto volka. Seveda to je bilo po noči ter ni mogel lovec zapaziti, da je pes, sicer mislim, da po dnevu bi ga pa poznal, ker ni bil volku prav nič podoben. — Tako se je zgodilo te dni pri Loki.

(Porotne sodbe v Celji.) Gosp. dr. Premšak je v nemškoliberalni list „Marburger Zeitung“ poslal neko pismo, s katerim se je gosp. dr. Riebl čutil razžaljenega. Vsled tožbe je reč prišla pred porotnike. Obravnava je trajala štiri dni. Gosp. dr. Premšak je obsojen na platež 200 gl. ali tri tjedne zapora, vrednik imenovanega časnika g. Bezozzi, pa na 50 gl. ali 5 dni zapora, a lastnik časnika plača 30 gl. Omenjena gospoda morata poravnati tudi vse stroške, ki so v treh letih nabrali se za okoli štiri tisoč goldinarjev. — Dekla Katika Pevec v Središču je svoje dete vrgla v vodo, kjer se je vtopilo. Da ni ravnala, kakor se spodobi za mater, dali so jej pri sodbi čas za premišljevanje skoz 30 mesecev v hudi ječi. — Zavoljo neke pregrehe zoper šesto zapoved je hlapec Lovro Lesnjak od Sv. Martina dobil za pokoro 15 mesecev hude ječe in 15krat post, mladenič Martin Horvat v Zalogu pa 12 mesecev in vsakih 14 dnij post. — Zavoljo tatvine na Bregu tik Ptuja so dobili prisojeno hudo ječo: Anton Papež 5 let, Ludovik Kreft 2 leti, Franca Kreft 1 leto. — Zemljik je svojega 12letnega Miháleka poslal v Ljutomer po tobak za 2 gl. 70 kr. Na potu domu se mu je pridružil 24 let stari viničarski sin Ivan Kuzma ter je „pajbára“ vrgel „obétla“ ter mu vzel blago. Zavoljo ropa bode pokoro delal tri leta v hudi ječi.

(Iz Bleda) se nam piše: Podpisani načelnik podružnice Blejske zahteva na podlagi tiskovnega zakona § 19., da objavite sledeči popravek gledé na tukajšnji dopis v „Domoljubu“ št. 1. l. leta:

1. Ni res, da bi bil g. Pirc pri občnem zboru tukajšne kmetijske podružnice dné 20. dec. 1891 le besedico govoril o politiki.

2. Ni res, da bi bil on rekel: „Prišel sem letošnjajo je sen osemkrat radi podružnice na Bled, pač pa je rekel: Prišel sem leto — — —“

3. Ni res, da bi bil on kriv prepira v naši občini.

4. Ni res, da bi udje ne bili zadovoljni s postopanjem nekaterih gospodov pri kmetijski podružnici. V Bledu, dné 17. januarja 1892.

A. Hudovernik, predsednik.

Dostavek vred.: Ako povemo, da je papir potrpežljiv in se lahko kar se hoče nanj napiše, povedali smo dovolj o tem popravku; nadalje pregovarjati se pa nam ne zdi vredno, ker ljudem, ki vedno svojo gonijo, se ne dá nič dopovedati.

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dne 18. februarja zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj	30. januarja:	78,	75,	72,	29,	81.
Gradeč	30. januarja:	41,	79,	14,	70,	20.
Ljubljana	23. januarja:	88,	68,	10,	84,	63.
Trst	23. januarja:	47,	34,	85,	82,	48.

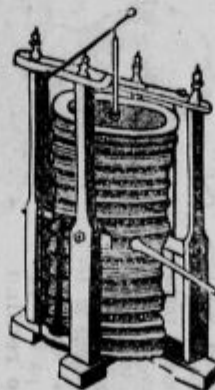
Tržne cene v Ljubljani

dne 27. januarja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	70	Špeh povejen, kgr.	—	62
Rež, „	6	80	Surovo maslo, „	—	68
Ječmen, „	4	29	Jajce, jedne	—	2
Oves, „	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda, „	6	46	Goveje meso, kgr.	—	69
Proso, „	5	15	Telečje „	—	58
Koruzna, „	5	10	Svinjsko „	—	48
Krompir, „	2	50	Kostrunovo „	—	40
Leča, „	11	—	Pišanec „	—	60
Grah, „	11	—	Golob „	—	20
Fižol, „	9	—	Seno, 100 kgr.	1	87
Maslo, kgr.	—	85	Slama, „	2	14
Mast, „	—	64	Drva trda, 4 mtr.	7	—
Špeh svež, „	—	50	„ mehka, „	5	—

Iz „Novic“,

gospodarskih, obrtniških in narodnih,
v Ljubljani dné 19. januarja 1876, tečaj 34.

(„Priporočilo.“) Vsakemu kovaču in ključarju je dobro znano, kakošna dobrota in kolik dobiček je za njegovo rokodelstvo **dober meh**. Dozdaj smo si morali dobre mehove z Dunaja in drugih dežel prav drago naročevati; sedaj jih dobimo doma in te prav izvrstne in pa cenejše pri mojstru **Mattiji Zupanu v Kropi** na Gorenjskem. Jaz sem od njega dva meha kupil, s katerima sem tako zadovoljen, da po pravi

vici moram tega domačega mojstra prav gorko priporočiti.

P. Skale,

(1520) 3-3 7 3-1

učenik podkovstva.

Stare cerkvene orglje
 z desetimi spremeni so
 po prav nizki ceni na
 prodaj v Tunjcah pri
 Kamniku. Več se izve
 pri župnijskem uradu v
 Tunjcah. 1 2-2

Vse rabljene
 pisnene marke
 kupuje vedno G. Zechmayer,
 Norenberg (Nürnberg), Obrabi
 nastojl. 20-7

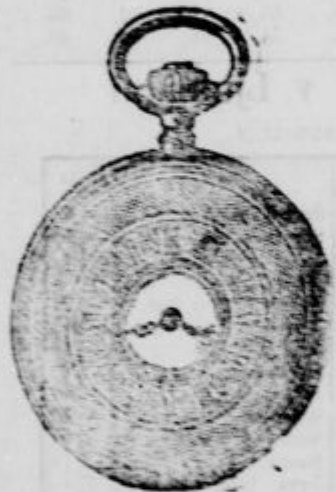
**Koverta s firmo
 vizitnice in
 trgovske račune**
 priporočila
Katol. tiskarna
 v Ljubljani.

Robi za na glavo,
 svilnati in volneni, v najrazličnejših bojah, platno, kotonina,
hlačevina, volneno blago (20)
 lepo, močno, dvojne širokosti, meter po 50 kr. in više.

Fr. Petrič,
 trgovina z manufakturnim in kramarskim
blagom
 v Ljubljani, Špitalske ulice 6

priporočila strojo največjo zalogo in najraznovrstnejšo izbere
modnega in kramarskega blaga,
 sukna za moške in ženske obleke.

Ure budilnice,

ki neizogibno Slovaka pripravijo, da vstane, po žadoviti nizki ceni
 gl. 2-25, s koledrom gl. 3-00, samovestile 70 kr. več. Ura s
 kukavico, z bogato izrezljano omarico gl. 8, ura s kukavico in
 prepelico gl. 18-50, trpinokovinske remontoir-ure, v ognju po-
 srebrne po 5 gl. — ravno ta vrsta v srebrnem okviru gl. 8,
 — srebrna ura na sidro s dvojnimi pokrovom gl. 12, — srebrna,
 s dvojnimi pokrovom in koledrom gl. 17. (1400) (4-4)

Ura za gospoda iz 14 karatnega
 zlata, odprta gl. 28, ura za gospoda
 iz 14 karatnega zlata s dvojnimi po-
 krovom gl. 40, zakonski prstan iz
 14 karatnega zlata po gl. 6, sre-
 brni obročki v vsaki velikosti, gravi-
 rani in poseljeni gl. 2, žirji gl. 3,
 tristranski granatni obročki gl. 4, križi
 iz 14 karatnega zlata gl. 6, vešji
 gl. 10. Granatni križi gl. 2, vešji gl. 3.
 Zahtevaj tovarniški cenik nastojl.

EMIL MAYER,
 tovarna za ure in zlatnino
 DUNAJ, I., Schottenring 27.

14
 karatno
 zlato.
 Prstan za dame s pristno
 koralo, granatnim ali emal-
 in s 5 biseri gl. 7. —
 6 karatno zlato gl. 2-50.

**Proč z navadno kavo, kupujte
 Kneippovo sladno kavo,**
 ki jo izdelujejo za Avstro-Ogrsko po naročilu g. župnika
 Seb. Kneippa edino in tovarna

bratov Ölz v Bregencu
 na Bošenakem jezuru.

OCHRANNA-ZNÁMKA.

Valečan, gosp. župnik Kneipp se je odločno iz-
 rekel zoper ledovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalni
 nabkujemo in vži.
 vnuo. Tista je naš
 slupnega drevesa,
 ne daje toliko no-
 bene moči, razburja
 je živce, ker je sru-
 pena, ter zavaja še
 druge ljudi na pod-
 prebavljenju iz žo-
 boda. Kneippova
 kava pa ima ve-
 liko redilno
 moč, pomir živce,
 in je dosti boljst
 kup. Komur bi se
 ta kava ne zdela slo-
 volj okusna, naj jej
 priimeha nekoliko

ÖLZOVY KAVY.
 In ne bo skoraj poznal razloka od navadne kave. Pil
 bo pa potem redilno, zdravo in cenno kavo.
 Kako se ta kava kuha, to se bere to v naših za-
 vojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago,
 ki ga pozna na tem: zavoji so štirvoglati in rudiči,
 bratov Ölz, varnosna marka, ponvica, postolna in
 podpis župnika Kneippa. Olzova kava nosi ime in
 ponvo.
 Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za prekomorsko
 blago. V Ljubljani pri: Engliču & Lenkovcu,
 F. S. Rojniku in M. Wagnerju v doli.
 Lahko se pa tudi pri nas naroči, in jo pošljamo v
 zavojih po 4¹/₂ kil franko s podlo.

Bratje Ölz,
 tovarna za Kneippovo sladno kavo
 v Bregencu. (30-7)

131

Razumnim možem

v starosti od 25 do 40 let, ne-
oženjenim in krepkim, popolno-
noma večim nemškega in slo-
venskega jezika v besedi in pi-
savi, z neomadeževanim dose-
danjem življenjem in v popolnoma
urejenih finančnih razmerah, po-
nuja se priložnost pri primerani
porabljenosti in izvrstnem vedenju
zagotoviti si gotovo in trajno
ekzistenco s tem, da prevzamejo
mesto **potovalca**, združeno s
plačo in postranskimi dohodki,
kateri službi se pa imajo iz-
ključno in odločno posvetiti. —
Oglas naj se pa le take osebe,
ki ustrezajo vsem stavljenim
pogojem, in imajo veselje za po-
kilo **potovalca** in resno
veljo zadostovati njim stavljenim
nalogam z **jednakemerno**
pridnostjo in **odločno** vstraj-
nostjo pri sicer neoporečnem ve-
denju. — Ko bi prositelj morda
ne mogel poganjati se za mesto
potovalca, a bi bil v stanu
pri svojem poklicu radi **po-
stranskega zasluga** delo-
vati, ima tudi priložnost pridobi-
ti si znaten tak postranski
zasluga, ki se **važno** rešila in
mного let traja. — Lastnoročno
nemški ali slovenski pisane proš-
nje, katerim je treba pridejati **pre-
pise** spričoval in reference,
saj se pošljejo pod „201.101“ v
Gradeo poste restante. 3-1

**Pri zlatem drž.
jabolku.**

J. PSERHOFER

**Pri zlatem drž.
jabolku.**

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **universalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v kateri ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Teh kroglic velja 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri ne-frankovane pošiljavi po povzetju 1 gld 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prsto pošiljati 1 zavoje kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne odpošlje. — Prosi se, da se zahtovajo izrecno (10-5)

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu navodilo za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v rdeči barvi.

- Balm za ozebljine** J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr.
- Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krče- vitemu kašlju itd. 1 stekl. 50 kr.
- Ameriška maža za protin**, 1 gl. 20 kr.
- Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.
- Balm za gušo**, 1 flakon 40 kr., s franko- vano pošiljavi 65 kr.
- Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti sprijenemu že oedu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr.

- Angleški čudezni balm**, 1 stekl. 50 kr.
- Pijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlj. 35 kr., s frankovano pošiljavi 60 kr.
- Tannochinin - pomada**, J. Pserhoferja, naj- boljše sredstvo za pospeševanje rasti las. 1 šk. 2 gld.
- Univerzalni obliž**, prof. Steudela, sredstvo proti ranam, otoklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.
- Univerzalna čistilna sol** A. W. Bullricha. Domače zdravilo proti posledicam slabega pre- barljenja. 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in ino- zemske farmacevtske specialitote in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrb.

Pošiljatve po pošti izvrše se hitro proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju. **Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja nego pri pošiljativah s povzetjem.**

Tinktura za želodec,
katero prireja **GABRIEL PICCOLI**,
lekarnar „pri an-
gelju“ v Ljub-
ljani, Dunajska
cesta, je mehko,
lahno učinkovito,
delovanje prebav-
nih organov
ureja in
sredstvo.
Krepča
kolodca, ter po-
spušča telesno odprtje. — Razpo-
sila jo izdelovatelj v zadržkih po 12 in
več steklenic. Zadržek z 12 stekl. velja
gld. 1-36, z 60 steklen., 5 Kf. težje, velja
gld. 5-26. Poštnino plača naročnik.
1 steklenica velja 10 Kr.
(1309) 5 (60-33)

Žaga in mlin v Vrhpoljah, četrt ure od Kamnika, z močno in stalno vodo, priročna za **tovarno** sta napredaj po zelo ugodnih pogojih. — Ponudbe vsprejema posestnik Jančez K ad i v e c. Vrhpolje, p. Kamnik.

5 ŠPITALSKE ULICE 5

Konkurzna masa

R. Miklavca v Ljubljani

prodaja mnogo pod nakupno ceno in po trdno določenih cenah blago za

moške in ženske obleke,

belo blago, barhante, gače, jopice in srajce, svilnate, volnene in platnene robece in nogovce itd. (3-3)

5 ŠPITALSKE ULICE 5

Največja zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX, (S-06)
LJUBLJANA,
Najnižje cene.
Ugodni vplačilni obroki se (1410) dovoljujejo. (30-40)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

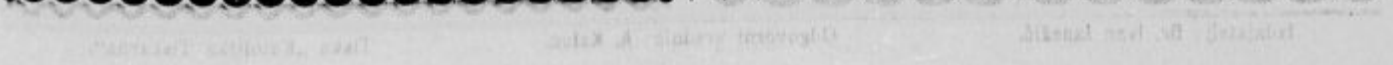
Cenilniki zastonj in franko.

Josip Hudaklin,
podobar v Gradišču
pošta Št. Jernej na Dolenskem.

Mного let deloval sem v podobarski stroki kot pomočnik, in delovodja po raznih deželah, ter si pridobil toliko izurjenost, da sem vstanovil sedaj lastno

podobarsko delalnico

ter se tople priporočam š. g. duhovščini in cerkv. predstojništvom, da bi me blagovolili podpirati z mnogimi naročili ter tako pospeševati domačo obrt. — Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela iz lesa prav umetno ter po nizki ceni. 156 (3-3)

Jos. Cotman,

pleskar, lakirar in napisal slikar, 172 (3)

v Ljubljani, na Bregu št. 6.

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi v lično izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del posebej se priporoča zg. obrtnikom (rokodelcem) v izvršitev imenskih in raznih napisov. Delo solidno, trajno in cene nizke.

Dosedaj neprekošeno!

W. MAAGER-jevo pristno sčiščeno
Dorševo
salo iz kitovih jeter

1133

od (10-7)

Viljema Maager-ja,
na Dunaji.

Prve medicinske autoritete so preiskale to sredstvo in je priporočajo in zapisujejo zaradi lahke prebavljivosti tudi za otroke, v vseh stadijih, v katerih hoče doseči zdravnik okrepitve vsega organizma, zlasti pri in pluć, povečanje telesne teže, zboljšanje okav in čistost krvi sploh. — Steklenice po 1 gl. dobé se v tovarniški zalogi: na Dunaju III, 3, Neumarkt in v vseh lekarnicah avstro-ogerske države.

Nadalje:

Dr. Karla Mikolasch-a španjko

kinsko vino

za okrepčavanje pri opešanih silah po prestatih boleznih. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karla Mikolasch-a španjko

kinsko železno vino

za zboljšanje krvi. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karla Mikolasch-a španjko

pepsin-vino

za pospeševanje prebavljanja. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karla Mikolasch-a španjko

pepton-vino

za prečistitve telesa brez pomoči belodčne delavnosti. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karla Mikolasch-a španjko

rabarbarsko vino

za pospeševanje delovanja črev. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dobé se skoro v vseh lekarnah.

Glavno zalogo in glavno razpošiljalnico

za avstro-ogerske države ima:

Viljem Maager na Dunaju,
III, 3, Neumarkt 3.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kalin.

Tiska „Katoška Tiskarna“.

Nova notarska pisarna.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem namesto bivšega notarja g. dr. Rudeža bil imenovan notarjem, in da sem otvoril

2 3-2

pisarno v Križevniških ulicah 6
kjer je tudi moj imenovani prednik uradoval.

V Ljubljani, dne 6. januarja 1892.

Ivan Plantan, c. k. notar.

IVAN VEČ

„pri solneč“ 8 1-2

Zaloga najraznovrstnejših

šopkov in vencev

v LJUBLJANI.

Podfosfornasto-kiali

apneno-železni sirup

prilaga lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 21 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prani sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si pripravljali obliki je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošti 30 kr. več za zavijanje. (Polovinskih steklenic ni.)

Svarilo!

Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar po svoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 21 let obstoječega podfosfornasto kisllega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj

se torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Paxi naj se tudi na to, da je zraven stojeca oblastveno protokoliрана varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno niti z drugimi pretvezani, da bi kupili kake ponaredbe!

Osvetila razpošiljalnica za provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Porelli, Ušaid pl. Trnkoczy, W. Mayr, L. Gredel; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbacheri dediči; na Raki: J. Gmeiner, G. Prodian, A. Schindler, Ant. Miznan, lekarničar, F. Prodian, M. Miznan, drug.; v Brezjah: A. Ruppert; na Savodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Baumbacher, J. Kommer, A. Egger; v Novemestu: A. pl. Šušter; v Št. Vidu: A. Reibel; na Trzinu: A. Slagi; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Scavallo, E. v. Loutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Krampf; v Ormožu: J. Blahak; v Velikoven: J. Jobst; v Wolfbergu: J. Hatz.